

УДК 811.112.2'373.7

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/59-2-25>

Жанна КУЩЕНКО,

orcid.org/0000-0001-8439-1798

*старший викладач кафедри міжкультурної комунікації та іноземних мови
Харківського технічного університету «Харківський політехнічний інститут»
(Харків, Україна) Zhanna.Kushchenko@khpri.edu.ua*

Діана ПЕСОЦЬКА,

orcid.org/0000-0002-6544-3713

*кандидат філософських наук,
доцент кафедри романо-германської філології
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
(Харків, Україна) diana.pessotska@karazin.ua*

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГАСТРОНІМІВ У ПОЕТИЧНОМУ І ПРОЗОВОМУ ДИСКУРСАХ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

Статтю присвячено аналізу гастронімів як мовних одиниць, що несуть в собі культурологічні цінності, які відображають національний та загальнолюдський зміст і реалізується як в матеріальних, так і нематеріальних пам'ятках. Аналіз гастронімів в сучасній французькій мові дозволяє розглянути їхнє функціонування в контексті гастрономічного дискурсу. Вивчення функціонування гастрономічного дискурсу показало, що він широко використовується в художньому дискурсі. Іншими словами, якщо в інституційному дискурсі гастроніми виступають в першу чергу як терміни в професійно спрямованому тексті, то в художньому вони виконують стилістичну функцію, що дозволяє авторові донести до читача більш аргументовано свою ідею, яка невід'ємно пов'язана з соціокультурними проблемами історичного часу.

Маючи на меті вивчення функціонування гастронімів в сучасній французькій мові, в статті було проаналізовано збірник віршів «La poésie dans la cuisine. Poèmes culinaires», в який увійшли 68 творів невідомих авторів – учасників форуму «Cyberpoésie», пісню Фернанделя «La bouillabaisse» та роман А. Гавальда «Ensemble c'est tout». Проведена робота показала, що гастроніми мають різні функції в поетичному та прозовому текстах. Якщо в поезії вони вказують на історико-регіональний зміст страв, перераховують деякі інгредієнти, не розкриваючи рецепт страв, передають національний дух регіону, розкривають гендерні відносини, зберігають емоційно-позитивне відношення людей до страви й до життя в цілому, то в прозі їхня головна задача виявилася в передачі соціального стану персонажів, їхнього емоційного настрою, взаємовідношень між поколіннями, розкриттю родинних зв'язків; відношенню до своєї праці; причиною для знайомства.

Таким чином, отримані результати підтверджують нашу гіпотезу щодо характеру гастронімів як своєрідного національного коду, що відображає національну ідентичність певного народу.

Ключові слова: *гастронім, гастрономічний дискурс, культурологічні цінності, національний код.*

Zhanna KUSHCHENKO,

orcid.org/0000-0001-8439-1798

*Senior Lecturer at the Cross-Cultural Communication and Foreign Languages Department
National Technic University "Kharkiv Polytechnic Institute"
(Kharkiv, Ukraine) Zhanna.Kushchenko@khpri.edu.ua*

Diana PESOTSKA,

orcid.org/0000-0002-6544-3713

*PhD (Philosophy),
Associate Professor at the Department of Romano-german Philology
V.N. Karazin Kharkiv National University
(Kharkiv, Ukraine) diana.pessotska@karazin.ua*

FEATURES OF FUNCTIONING OF GASTRONYMS IN POETIC AND PROSE DISCOURSES OF THE FRENCH LANGUAGE

The article is dedicated to the analysis of gastronyms as linguistic units that carry cultural values that reflect national and universal content and are realized in both tangible and intangible monuments. The analysis of gastronyms in the

modern French language allows us to consider their functioning in the context of gastronomic discourse. The study of the functioning of gastronomic discourse has shown that it is widely used in artistic discourse. In other words, if in the institutional discourse gastronomic terms are primarily used as terms in a professionally oriented text, in the literary discourse they perform a stylistic function that allows the author to convey to the reader a more reasoned idea that is inextricably linked to the socio-cultural problems of historical time.

Aiming to study the functioning of gastronyms in the modern French language, the article analyzes the collection of poems «La poésie dans la cuisine. Poèmes culinaires», which includes 68 works by unknown authors – participants of the forum «Cyberpoésie», Fernandel's song «La bouillabaisse» and A.Gavald's novel «Ensemble c'est tout». The work has shown that gastronyms have different functions in poetic and prose texts. While in poetry they indicate the historical and regional content of dishes, list some ingredients without revealing the recipe, convey the national spirit of the region, reveal gender relations, preserve the emotionally positive attitude of people to the dish and to life in general, in prose their main task was to convey the social status of the characters, their emotional mood, relationships between generations, disclosure of family ties, attitude to their work, the reason for acquaintance.

Thus, the results confirm our hypothesis about the nature of gastronomic linguocultures as a kind of national code that reflects the national identity of a particular people.

Key words: gastronomy, gastronomic discourse, cultural values, national code.

Постановка проблеми. Важливою частиною національної культури є гастрономія, яка акумулює не тільки культуру приготування та прийому їжі, але й національні традиції, які пов'язані з означеними видами людської діяльності.

У гастрономії невід'ємним компонентом є лінгвокультурологічна складова, підгрунття якої залежить від культури певного народу. Наприклад, в українській культурі гастрономія пов'язана з матеріальним, що й підкреслено в тлумачних словниках, де під терміном гастрономія розуміють продовольчі товари, продукти харчування та засоби їхнього приготування, а також знання і практика в кулінарії як галузі людської діяльності та національної культури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Європейські культури наділяють гастрономію естетичною складовою, у тлумачних словниках першим її значенням є мистецтво приготування їжі та мистецтво насолоди їжею. Сучасні вітчизняні науковці Ніколенко В. В., Косицька Ф. Л., Ащенкова Г. А. також загострюють увагу на естетичній складовій, підкреслюючи визначну роль гастрономічної культури.

Грунтуючись на наукових роботах, авторами яких є О. Л. Лапиніна, Т. А. Таганова, М. С. Симонець, ми розглядаємо гастрономію як поняття, які містять назви національних страв, зберігаючи етноісторичний та лінгвокультурологічний зміст їхнього приготування та культуру їхнього вживання.

Мета статті полягає в аналізі функціонування гастрономів у сучасній французькій мові. Було проаналізовано збірник віршів «La poésie dans la cuisine. Poèmes culinaires», в який увійшли 68 творів невідомих авторів – учасників форуму «Cyberpoésie», пісню Фернандела «La bouillabaisse» та роман А.Гавальда «Ensemble c'est tout». Проведена робота показала, що гастрономі

мають різні функції в поетичному та прозовому текстах. Якщо в поезії вони вказують на історико-регіональний зміст страв, перераховують деякі інгредієнти, не розкриваючи рецепт страв, передають національний дух регіону, розкривають гендерні відносини, зберігають емоційно-позитивне відношення людей до страви й до життя в цілому, то в прозі їхня головна задача виявилася в передачі соціального стану персонажів, їхнього емоційного настрою, взаємовідношень між поколіннями, розкриттю родинних зв'язків; відношенню до своєї праці, причиною для знайомства.

Аналізуючи гастрономію в сучасній французькій мові, можна розглянути їхнє функціонування в контексті гастрономічного дискурсу. Французький гастрономічний дискурс використовується, наприклад, в таких мовленнєвих жанрах інституційного дискурсу, як жанр французького рекламно-гастрономічного дискурсу, французького ресторанного дискурсу, французького науково-гастрономічного дискурсу та ін.

Однак вивчення функціонування гастрономічного дискурсу показало, що він широко використовується в художньому дискурсі. Іншими словами, якщо в інституційному дискурсі гастрономію виступають в першу чергу як терміни в професійно спрямованому тексті, то в художньому вони виконують стилістичну функцію, що дозволяє авторові донести до читача більш аргументовано свою ідею, яка невід'ємно пов'язана з соціокультурними проблемами історичного часу.

В якості прикладу проаналізуємо вірш «Le coq au vin», який розкриває легенду народження відомої французької національної страви, пов'язаної з історією Франції галльського періоду.

Le coq au vin

C'était au temps de César

En plein milieu de la Gaule.

Le coq était vieux, sans lard

*Et n'avait plus aucun rôle.
On l'offrit à ces romains
Occupant le territoire;
Ils en font un coq au vin
Qui marquera les mémoires.
La volaille est comme en pâte,
A son aise dans son jus,
Baignant dans ses aromates.
Les gaulois sont convaincus
En goûtant ce plat de rêve
Et ce fut journée de trêve.*

(автор невідомий) (*La poésie dans la cuisine. Poèmes culinaires, 2016: 15*)

Текст вірша невідомого автора дуже добре передає відношення галлів до окупантів: вони приносять старого, худого півня, який був більше не потрібний в господарстві. Але мудрі римляни приготували його в вині, підкреслюючи свій доброзичливий настрій до населення. М'ясо було м'яке як тісто, у своєму соку, добре приправлене травами. Галли з великим задоволенням поїли цю страву мрій, яка стала стравою миру.

Історичні реалії дуже добре передані у вірші стилістичними прийомами: метафори *au temps de César, en plein milieu de la Gaule*, які посилені антропонімом *César* та топонімом *la Gaule* добре передають історичні факти, на яких базується легенда, а гастроніми *un coq au vin, sans lard, la volaille, les aromates, en pâte, le jus* дозволяють читачеві відчутти весь смак вже традиційної страви.

Вірш для аналізу взятий зі збірника "*La poésie dans la cuisine. Poèmes culinaires*", який поєднав в собі 68 творів невідомих авторів – учасників форуму "Cyberpoésie". Вперше збірка вийшла у світ у 2008 році та у 2016 була перевидана. Вона містить чотири тематичні групи: *Eléments de base*// Базові інгредієнти, *Les plats traditionnels*// Традиційні страви, *Les plats typiques*// Ординарні страви, *Les desserts*// Десерт.

Основна ідея збірки, на наш погляд, це не тільки підкреслити неповторність французької кухні та її традиційних страв, а й розкрити французьке ставлення до гастрономії як до невід'ємної частини своєї культури. Основним стилістичним прийомом в усіх віршах є іронія, що добре передано у віршах "*Le coq au vin*", "*L'œuf au plat*", "*La choucroute*", "*Le pot-au-feu*" та інші.

Регіональна кухня займає центральне місце в сюжетах віршів: "*La quiche lorraine*", "*La dinde aux marrons*", "*Le soufflé*" та ін.

Проаналізуємо вірш "*Le cassoulet*". Так називається традиційна страва з регіону Лангедок, основними інгредієнтами якої є біла квасоля і

м'ясо. Назву страва отримала від назви теракотової страви (касоль), в якій вона готувалася. За легендою, касуле з'явилося в місті Кастельнодарі (Castelnaudary) за часів Столітньої війни (1337–1453). Під час облоги англійцями жителі цього міста були змушені готувати спільно з усього того, що залишилося в запасах, щоб годувати своїх захисників. А залишилися квасоля та м'ясо.

*Le cassoulet
De Toulouse, Carcassonne
Ou de Castelnaudary,
Grâce à moi les ventres sonnent
Et Dieu que les enfants rient!
Cela vient des haricots,
Serrés dans leur cassolette,
Pressés de quitter le pot
Avec honneurs et trompettes.
Ils fondent dans le gosier
Et pour un moment vous calent.
De Bordeaux jusqu'à Béziers
Tout le monde se régale.
C'est à l'heure du dessert
Que commence le concert.*

(автор невідомий) (*La poésie dans la cuisine. Poèmes culinaires, 2016: 10*)

Як бачимо, текст містить багато топонімів, які передають як історичні факти, так і географічні межі приготування страви: *Toulouse, Carcassonne, Castelnaudary, Bordeaux, Béziers*. Радість, позитивні емоції, дитячий сміх, музичні інструменти – атмосфера добре передана завдяки метафорам *les ventres sonnent, ils fondent dans le gosier et pour un moment vous calent, tout le monde se régale*. Безумовно, автор використовує гастроніми *le cassoulet, des haricots, cassolette, à l'heure du dessert*, але вони слугують своєрідним фоном для передачі настрою учасників трапези.

Регіональний характер страв міститься в самих назвах віршів: "*La fondue bourguignonne*", "*Le bœuf bourguignon*", "*La fondue savoyarde*" та інші. Але іноді гастрономічна назва служить тільки лінгвокультурологічною довідкою, причому в самому тексті більше не використовується. Як приклад розглянемо вірш "*La bouillabaisse*".

*La bouillabaisse
Nous sommes de bons copains
Qui aimons sortir en bande
Quand vient la semaine-fin
Comme on dirait en Angleterre.
On tchatte, on mate les filles...
D'après notre bonne mère,
On est de bonne famille,
Mais pas tous des Saints, peuchère!*

*Comme on a beaucoup de goût
Mais pas toujours bonne bouille,
On se barbouille de rouille
Pour faire nos quat' cents coups.
La Cannebière est à nous,
Nous n'attendons plus que vous.*
(автор невідомий) (La poésie dans la cuisine.

Poèmes culinaires, 2016: 15)

Сюжет вірша дуже далекий від гастрономії: від першої особи головний персонаж розказує, що він дуже любить відпочивати в компанії на вихідних, «чатитися» з дівчатами, приставати до них. Отже, всі ми не без гріха, як переконає нас герой та пропонує зустрітися на вулиці *La Cannebière* – історичній частині Марселя. На наш погляд, назва має суто лінгвокультурологічний зміст, підкреслюючи юнацький настрій Марселя.

Взагалі, *la bouillabaisse* став символом марсельського духу, його культури та відношенню до життя. Якщо в вислові А. Капюс: *La bouillabaisse, c'est du poisson avec du soleil* // «Буйабес – це риба з сонцем» мова йде про страву, то у 4 віршах, які ми знайшли, буйабес є символом як регіональної прованської гастрономії, так і марсельського духу. Всі вірші названі «*La bouillabaisse*», один з них належить Ж. Мери (1789–1866). Але ми проаналізуємо пісню французького актора театру і кіно Фернанделя (1903–1971), яка має також назву самої страви.

*La bouillabaisse
Pour faire une bonne bouillabaisse
Il faut se lever de bon matin
Préparer le pastis et l'eau fraîche
Raconter des blagues avec les mains
Les courageux prennent leur canne
Et vont eux-mêmes la pêcher
Mais le poisson passe et ricane
Y a plus qu'à l'acheter au marché!
Ah! que c'est bon la bouillabaisse
Ah! mon dieu que c'est bon bon bon
Ah! que c'est bon la bouillabaisse
Ah! mon dieu que c'est bon.
Pour faire une bonne bouillabaisse
Il faut se lever de bon matin
Préparer le pastis et l'eau fraîche
Raconter des blagues avec les mains.
Une langouste est nécessaire
De la baudroie et des favouilles
Douze rascasses un p'tit Saint Pierre
Huile safran ail et fenouil
On invite une belle petite
Marie-Louise ou bien Suzon
Ensemble on remue la marmite
En se bécotant tout le long*

*Il faut bien attiser la braise
Suzon le fit ingénument
C'est ainsi que les marseillaises
Eprouvent leur tempérament
On laisse un peu la bouillabaisse
Pour pétanquer au cabanon
On tire et on fait des prouesses
Quand on revient y a plus de bouillon!
Ah! que c'est bon la bouillabaisse
Ah! mon dieu que c'est bon bon bon
Ah! que c'est bon la bouillabaisse
Ah! mon dieu que c'est bon.
Ah! que c'est bon la bouillabaisse
Ah! mon dieu que c'est bon bon bon
Ah! que c'est bon la bouillabaisse
Ah! mon dieu que c'est bon.
(Fernandel. La bouillabaisse, 2016: 31)*

Головним стилістичним прийомом у вірші є іронія, яка передає настрій сюжету, відношення персонажу до подій – приготування та поїдання буйабесу. Процес підготовки страви дуже копітний: треба рано піти зловити рибу, яка не дається в руки, тому краще піти її купити на базарі. Щоб страва була доброю, треба мати лангуста, морського чорта та краба, 12 маленьких скорпіонів, ще шафранову олію з часником. А головне – запросити дівчат, щоб разом готувати буйабес. Як бачимо, лексичне поле *la bouillabaisse* складають назви риб та морських мешканців: *une langouste, la baudroie et des favouilles, douze rascasses un petit saint pierre*, а також приправи *huile safran ail et fenouil*. Але головне – це добра компанія, жарти, добрі напої *le pastis*.

Як бачимо, текст пісні передає не тільки рецепт відомої прованської страви, але й настрій, відношення до життя французького регіону.

Отже, в поезії гастрономі виконують декілька функцій, а саме:

- вказують на історико-регіональний зміст страв;
- перераховують деякі інгредієнти, не розкриваючи рецепт страв;
- передають національний дух регіону;
- розкривають гендерні відносини;
- зберігають емоційно-позитивне відношення людей до страви й до життя в цілому.

Розглянемо особливість функціонування гастрономів-лінгвокультурем впрозі на прикладі роману А. Гавальда «Просто разом» (2004 р.). Підкреслимо, що один з персонажів – помічник повара в столичному ресторані, який все життя мріє відкрити власний заклад харчування, тому в романі є багато сюжетних моментів, пов'язаних з гастрономією. Але ми пропонуємо проаналізу-

вати уривок, який дуже яскраво розкриває відношення сучасних французів до їжі та до процесу прийому їжі. Отже, головними героями уривку є Каміла Фок та Філібер Марке де ла Дурбельєр. Вона – талановита художниця, яка працює прибиральницею, він – нащадок аристократів, що розорилися: вона – сучасна Франція, він – її історія. Саме таку паралель ми проводимо, аналізуючи їхню поведінку під час так званого обіду, організованого Камілою. Він приходить як гідний представник своєї касты: *Camille n'en croyait pas ses yeux. Il avait glissé une canne à pommeau d'argent sous son bras, était vêtu d'un costume clair avec un nœud papillon rouge et lui tendait une énorme malle en osier* (Gavalda, 2004: 27).

Початок вечері традиційний для французів. Якщо українці зустрічають вже із засерверованим столом, французи пропонують *un verre de vin*. Потім Філібер відкриває свою валізу, яка за гастрономічною термінологією називається *un panier de pique-nique*. Її зміст вражає Камілу своєю розкішшю: *Camille fut émerveillée par le contenu de la malle. Il ne manquait rien, les assiettes étaient en porcelaine, les couverts en vermeil et les verres en cristal. Il y avait même une salière, un poivrier, un huilier, des tasses à café, à thé, des serviettes en lin brodées, un légumier, une saucière, un compotier, une boîte pour les cure-dents, un sucrier, des couverts à poisson et une chocolatière. Le tout était gravé aux armes de la famille de son hôte*. Гастрономіями, що позначають столові прилади (вони виокремлені в прикладі), характеризують соціальний статус Філібера. Взагалі, підготовка Філібера до вечері, його поведінка протягом всього вечора розкривають як особливості його виховання, так і його психологічний стан – протягом довгого часу він страждає від самотності: його родина для нього чужа, а для суспільства чужий він. Стан Каміли в цьому сенсі дуже близький до Філібера: після смерті батька вона все більше віддаляється від матері, а робота не приносить їй морального задоволення. Запрошення Філібера до неї на вечерю – своєрідний процес боротьби зі своєю самотністю. Каміла не вміє куварити, тому всі страви вона купила в магазині, що є типовим для французької молоді: *un assortiment de taramas, de saumons, de poissons marinés et des confitures d'oignons, du fromage blanc pour le dessert*// асорті з риби тарамі, лосося, цибулевий конфітур, вершкового сиру на десерт. Але завдяки приладам дядька Філібера навіть ці прості страви мали вигляд вишуканих. Головне – це психологічний стан героїв: *Ils s'assirent en tailleur, ravis, enjoués, comme deux gamins qui inaugurerait leur nouvelle*

dînette, faisant mille manières et autant d'efforts pour ne rien casser (Ensemble, c'est tout). (Вони сиділи як два підлітки, які організували вперше вечерю і намагалися нічого не зіпсувати. Як завжди, Каміла мало їла, але багато палила. Філібер теж мало їв, але смакував кожен шматочок, витончено підхоплюючи його столовим приладом).

Постійний контраст в поведінці за вечерю підсилює соціальну нерівність персонажів, незважаючи на однаковість психологічних станів.

Отже, функціонування гастронімів в проаналізованому уривку дуже добре розкриває соціальний стан персонажів, їхні смакові переваги, рівень їхньої вихованості, а головне – обопільна перемога над своєю самотністю.

Інший уривок, який несе велике емоційне навантаження, є побачення Каміли зі своєю матір'ю в кафе. Сама ситуація, що рідні люди зустрічаються в закладах громадського харчування, є для українського читача нестандартною, але для французького суспільства така ситуація є суспільною нормою.

– Café?

– Non, Coca s'il vous plaît.

Camille le but à petites gorgées. Elle s'était accoudée dans un café en face du restaurant où sa mère lui avait donné rendez-vous. Elle avait posé ses deux mains bien à plat de chaque côté du verre et fermait les yeux en respirant lentement. Ces déjeuners, si espacés fussent-ils, lui bousillaient toujours les intestins. Elle en ressortait pliée en deux, chancelante et comme écorchée vive. Comme si sa mère s'appliquait, avec une méticulosité sadique et probablement inconsciente, quoique, à gratter les croûtes et à rouvrir, une à une, des milliers de petites cicatrices. Camille l'aperçut dans le miroir derrière les bouteilles, qui franchissait les portes du Paradis de Jade. Elle fuma une cigarette, descendit aux toilettes, paya sa consommation et traversa la rue. Les mains dans les poches et les poches croisées sur son ventre (Gavalda, 2004: 15).

Вибір напоїв для сімейної зустрічі підкреслює взаємовідношення доньки та матері. Каміла замовляє себе кока-колу і сама за неї сплачує. Вона п'є маленькими ковтками, впираючись ліктями на стіл. Вона робить це навмисно, тому що їй забороняли класти руки на стіл в дитинстві. Означений жест – підсвідомий опір матері. Взагалі, такі зустрічі приносять дівчині багато страждань, причому не тільки психологічних, але й фізичних: *Elle en ressortait pliée en deux, chancelante et comme écorchée vive*// (Вона вийшла, хитаючись, зігнувшись, ніби її пропустили крізь м'ясорубку).

Слід підкреслити, що гастрономічний дискурс зустрічається в 15 випадках в сюжеті роману. Аналіз показав, що їхнє використання служить: для передачі соціального стану персонажів; їхнього емоційного настрою; взаємовідношень між поколіннями; розкриттю родинних зв'язків; відношенню до своєї праці; причиною для знайомства.

Висновки. В результаті аналізу гастрономів у збірнику віршів «La poésie dans la cuisine. Poèmes culinaires», в який увійшли 68 творів невідомих авторів – учасників форуму «Cyberpoésie », пісні Фернандель «La bouillabaisse» та романі А. Гавальда «Ensemble c'est tout» виявлено, що гастрономи мають різні функції в поетичному та

прозовому текстах. Якщо в поезії вони вказують на історико-регіональний зміст страв, перераховують деякі інгредієнти, не розкриваючи рецепт страв, передають національний дух регіону; розкривають гендерні відносини, зберігають емоційно-позитивне відношення людей до страви й до життя в цілому, то в прозі їхня головна задача виявилася в передачі соціального стану персонажів, їхнього емоційного настрою, взаємовідношень між поколіннями, розкриттю родинних зв'язків, відношенню до своєї праці, причиною для знайомства.

Таким чином, гастрономи можна охарактеризувати як своєрідний національний код, що відображає національну ідентичність певного народу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Лапініна О. Л. Характеристика гастрономів як окремих лексичних одиниць та компонентів фразеологізмів (на матеріалі німецької мови). Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Острог. 2015. С. 249–251.
2. Ніколенко В. В. Гастрономічні детермінанти суспільного життя: соціологічний вимір: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра соціол. наук: 22.00.01 / В. В. Ніколенко. Харків. 2015. 38 с.
3. Симонєць М. С. Структура термінів-гастрономів у французькій та українській мовах Вісник Донецького національного університету, сер. Б: Гуманітарні науки, вип.1. 2009. С. 91–102.
4. Fernandel. La bouillabaisse. URL: <http://surl.li/dpzkk> (дата звернення 12.01.2023)
5. Gavalda A. Ensemble c'est tout. 2004. URL: http://loveread.ec/read_book.php?id=7469&p=13 (дата звернення 12.01.2023)
6. La poésie dans la cuisine. Poèmes culinaires. URL: <http://www.cyberpoesie.net/download/cuisine.pdf> (дата звернення 12.01.2023)
7. Le grand Larousse gastronomique. URL: <https://cuisine.larousse.fr/livre/le-grand-larousse-gastronomique-nouvelle-edition-9782035884596> (дата звернення 12.01.2023)

REFERENCES

1. Lapinina O. Kharakterystyka hastronimiv yak okremykh leksychnykh odynyts ta komponentiv frazeolohizmiv (na materialy nimetskoj movy) [Characteristics of gastronomys as separate lexical units and components of phraseologisms (based on the material of the German language)]. Scientific notes of the National University "Ostroh Academy". pp. 249–251 [in Ukrainian].
2. Nikolenko V. Hastronomichni determinanty suspilnoho zhyttia: sotsiolohichni vymir. [Gastronomic determinants of social life: sociological dimension] [in Ukrainian].
3. Symonets M. (2009) Struktura terminiv-hastronimiv u frantsuzkii ta ukrainskii movakh [The structure of gastronomic terms in French and Ukrainian] Bulletin of the Donetsk National University, Ser. B: Humanities, vol. 1. P. 91–102 [in Ukrainian].
4. Fernandel. La bouillabaisse. [Fish soup] URL: <http://surl.li/dpzkk> [in French].
5. Gavalda A. Ensemble c'est tout. [Together that's all] 2004. URL: http://loveread.ec/read_book.php?id=7469&p=13 [in French].
6. La poésie dans la cuisine. Poèmes culinaires. [Poetry in the Kitchen. Culinary Poems] URL: <http://www.cyberpoesie.net/download/cuisine.pdf> [in French].
7. Le grand Larousse gastronomique. [The Big Gastronomical Larousse] URL: <https://cuisine.larousse.fr/livre/le-grand-larousse-gastronomique-nouvelle-edition-9782035884596> [in French].